

Jaarverslag 2007
Noordelijke Rekenkamer

Vastgesteld in de vergadering van 20 maart 2008

Voorwoord

In dit jaarverslag wordt een overzicht gegeven van de werkzaamheden van het College en belangrijke momenten. Het directieverslag biedt informatie over de interne organisatie en de werkzaamheden van het bureau.

Het College is van samenstelling veranderd. De heer Doek heeft medio vorig jaar zijn ontslag aangeboden. Met de benoeming en beëdiging op 19 december jl. van de heer De Groot is het College weer compleet. Ook zijn er in 2007 drie nieuwe medewerkers aan de slag gegaan. Twee van hen zijn ter invulling van vacatures uit 2006, één medewerker is aangetrokken vanwege een opengevallen plaats in 2007.

Hoewel het inwerken van nieuwe mensen het nodige heeft gevraagd van het bureau, heeft de Rekenkamer in 2007 haar onderzoeksprogramma 2007-2008 vastgesteld en vier rapporten gepubliceerd. Drie rapporten over mobiliteit in Drenthe, in Fryslân en in Groningen en een noordelijk rapport over cultuursubsidies. Het is verheugend te kunnen constateren dat de rapporten op grote aandacht kunnen rekenen en dat behandeling ervan in Statencommissies veelal leidt tot interessante discussies en belangrijke conclusies.

mr. G.B. Nijhuis
Voorzitter

1. Verslag van het College

1.1 Grondslag Noordelijke Rekenkamer

De Gemeenschappelijke Regeling De Noordelijke Rekenkamer is op 1 januari 2005 in werking getreden. In deze regeling zijn bepalingen opgenomen voor de deelnemers Drenthe, Fryslân en Groningen en voor het gemeenschappelijk orgaan de Noordelijke Rekenkamer. Voor de laatste zijn er bepalingen opgenomen met betrekking tot het bestuur en zijn voorzitter, de Programmaraad en het bureau van de Rekenkamer. Tevens zijn er regels gesteld inzake begroting en jaarrekening en het overdragen van bevoegdheden van de provincies aan het bestuur ten behoeve van de uitvoering van de aan de Rekenkamer opgedragen taak.

Artikel 183 Provinciewet bepaalt dat de rekenkamer de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur onderzoekt. De vestigingsplaats van de Noordelijke Rekenkamer is Assen. Hier vloeit tevens uit voort dat de provincie Drenthe is aangewezen als centrumprovincie voor de Noordelijke Rekenkamer.

De visie die Provinciale Staten van de drie provinciën voor de Noordelijke Rekenkamer hebben geformuleerd vormen een belangrijke basis voor ons werk. De uitgangspunten, te weten onafhankelijkheid, kwaliteit, lerend effect én gericht op de Staten, onderschrijft de Rekenkamer volledig. In dat opzicht beschouwt de Noordelijke Rekenkamer zich als een 'klassieke' rekenkamer: op basis van hoogwaardig onderzoek de Staten informatie aanbieden zodat zij hun controlerende en kaderstellende rol optimaal kunnen vervullen.

1.2 Samenstelling College

Het bestuur wordt uitgeoefend door het College van de Noordelijke Rekenkamer dat op 15 december 2004 is benoemd en beëdigd. Het College bestond in 2007 uit:

- mr. G.B. Nijhuis (voorzitter)
- drs. H.A. Doek*
- mr. dr. H.G. Warmelink

*De heer Doek is per 1 januari 2008 eervol ontslag verleend op eigen verzoek. Voor zijn verdiensten en voor zijn collegiale betrokkenheid die hij vanaf de start in 2005 ten toon heeft gespreid is de Noordelijke Rekenkamer hem bijzonder veel dank verschuldigd. De heer dr. H. De Groot heeft per 1 januari 2008 de heer Doek opgevolgd.

mr. C. Pietjouw is secretaris van het College en directeur van het bureau.

1.3 Verslag van werkzaamheden

Vergaderingen van het College

In 2007 zijn er twaalf reguliere Collegevergaderingen geweest. Daarnaast is het College voor ingelaste vergaderingen bijeen geweest. Eén

vergadering stond in het teken van de publicatie van onze rapporten naar mobiliteit. De andere twee bijeenkomsten hadden betrekking op het verzoek van het presidium van Fryslân om nader onderzoek te verrichten naar de problematiek rondom de Tijdelijke Huisvesting.

Besluit Noordelijke Rekenkamer

In twee vergaderingen is het ontslag van één van onze medewerkers en de (financiële) gevolgen ervan voor de Noordelijke Rekenkamer onderwerp van bespreking geweest. Omdat de medewerkers formeel in dienst zijn van de provincie Drenthe, heeft de afdeling P&O van de provincie Drenthe de Rekenkamer hierin geadviseerd en bijgestaan. In mei is het ontslagbesluit genomen en dit is per augustus geëffectueerd. Het College heeft besloten de kosten van het ontslag ter hoogte van 142.469,09 euro tot medio 2010 in één keer te nemen en daarvoor een voorziening te willen treffen – hoewel de mogelijkheid bestaat dat deze niet (volledig) zal worden aangesproken indien betrokkene een nieuwe baan vindt. De financiële gevolgen van dit besluit zijn verwerkt in de jaarrekening 2007.

De nieuwe medewerkers hebben in het kader van het integriteitsbeleid van de Noordelijke Rekenkamer de eed afgelegd in een Collegevergadering.

Jaarstukken 2006

De jaarrekening 2006 is voorzien van een goedkeurende verklaring van de certificerend accountant van de provincie Drenthe. Jaarrekening en jaarverslag 2006 zijn tezamen met de begroting 2008 aangeboden aan Provinciale Staten overeenkomstig het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling.

Evaluatie Noordelijke Rekenkamer

Het evaluatierapport is op 6 februari voorzien van een advies van de Programmaraad aangeboden aan Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen. Deze evaluatie is kort daarop behandeld in de respectievelijke commissies, waarin eensluidend is besloten dat het aan de ‘nieuwe’ Staten is om te besluiten over de conclusies en aanbevelingen. De Noordelijke Rekenkamer heeft naar aanleiding van deze behandelingen en de daarin gemaakte opmerkingen haar werkwijze op een aantal punten aangepast. Het betreft onder andere het onder embargo verstrekken van de rapporten, nieuwsbrieven en ‘eigen’ onderzoek ten behoeve van een provincie.

Onderzoek

- onderzoeksprogramma 2007-2008

Begin 2007 is het bureau voortvarend aan de slag gegaan met mogelijke onderwerpen voor het nieuwe onderzoeksprogramma. De suggesties gedaan door de Programmaraad, onderzoeken van de provincies in het kader van 217a Provinciewet en andere onderwerpen zijn aan een verkennend onderzoek onderworpen. Naar aanleiding van de opmerkingen in het evaluatierapport is er capaciteit ingeruimd om een verzoek tot onderzoek van één der Staten te kunnen uitvoeren. In onze vergadering van 22 maart is de groslijst van 20 onderwerpen teruggebracht tot 10 onderwerpen.

Dit voorlopige onderzoeksprogramma dat tevens diende ter onderbouwing van onze begroting voor 2008, heeft de Rekenkamer voorgelegd aan Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen. Het voorstel om het resultaat van 2006 aan te wenden voor een inhaalslag en het onderzoeksprogramma daarmee versneld uit te voeren, kon niet rekenen op instemming van de Staten. In de Collegevergadering van 21 juni heeft daarom een nieuwe afweging plaatsgevonden tussen onderzoeksprioriteiten en beschikbare capaciteit, waarna het huidige onderzoeksprogramma 2007-2008 is vastgesteld.

- rapporten ‘Mobiliteit’

De rapporten over mobiliteit in Drenthe, in Fryslân en in Groningen zijn op 13 september 2007 gepubliceerd en toegelicht in een briefing aan leden van Provinciale Staten van elke provincie diezelfde avond in Paterswolde. De rapporten zijn onder embargo eerder aan de leden van Provinciale Staten ter beschikking gesteld.

De gemeenschappelijke factor in de drie rapporten is de waardering van de Rekenkamer voor de wijze waarop de provincies hun ambities in een integraal kader hebben geplaatst. De kritische kanttekeningen hadden betrekking op het gebrek aan relevante informatie, waardoor niet duidelijk was wat projecten moeten opleveren aan resultaat. Ook was hierdoor niet altijd duidelijk of de eerder gekozen oplossingen nog steeds actueel waren. De Rekenkamer heeft geconcludeerd dat in de keten van ‘ambitie naar resultaat’ verbindende elementen tussen de afzonderlijke schakels in die keten ontbreken, omdat de regie op het proces niet krachtig genoeg was. De doeltreffendheid van het mobiliteitsbeleid kon niet worden vastgesteld.

Drenthe en Fryslân onderschreven de conclusies van de Rekenkamer en hebben in hun reactie aangegeven dat zij de transparantie in het proces gaan verbeteren. Groningen heeft een voorlopige reactie gegeven waaruit bleek dat er verschil van inzicht met de Rekenkamer bestond. In december is een aanvullende reactie op ons rapport aan Provinciale Staten gezonden.

- rapport ‘Noordelijke Cultuursubsidies’

Op 15 november 2007 is het rapport naar noordelijke cultuursubsidies gepubliceerd. Het rapport betreft de uitkomsten van een quick scan; de keuze hiervoor is ingegeven door opmerkingen uit de evaluatie, te weten meer korte onderzoeken.

De Noordelijke Rekenkamer heeft in haar rapport geconcludeerd dat de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de drie noordelijke provincies voor een aantal culturele instellingen heeft geleid tot doelmatige keuzes bij het sluiten van het Noordelijk Cultuurconvenant. De Rekenkamer plaatst vraagtekens bij de keuze voor instellingen die extra financiering krijgen en uit kritiek op de uitvoeringspraktijk. Er is nauwelijks zicht op de bijdragen van culturele instellingen aan de noordelijke ambities, omdat na het sluiten van het convenant de aandacht hiervoor bij de provincies verdwijnt. In hun reactie hebben de provinciebesturen aangegeven de mogelijkheden om gezamenlijk een vinger aan de pols te houden, te willen overwegen.

- brief en notitie Tijdelijke Huisvesting Fryslân

Eind mei 2007 hebben de Staten van Fryslân een motie aangenomen om een onderzoek te starten dat transparantie moest verschaffen over de gang van zaken tijdens het project Tijdelijke Huisvesting. Er is een begeleidingscommissie samengesteld die bij monde van de Statengriffier op 5 juli de Noordelijke Rekenkamer het verzoek heeft gedaan om dit onderzoek uit te voeren. Dit verzoek is in beraad genomen en de directeur heeft alle beschikbare documenten aan een screening onderworpen. De uitkomsten hiervan zijn samengevat in een notitie.

De Noordelijke Rekenkamer heeft het verzoek niet gehonoreerd. Er was al veel informatie beschikbaar, onder andere door het onderzoek van de accountant en de Rekenkamer betwijfelde of een quick scan veel nieuwe informatie zou opleveren. Voor een aantal vragen lag het voor de hand dat Provinciale Staten bij nog bestaande onduidelijkheden deze vragen aan GS zou stellen en een aantal andere vragen kon niet in een quick scan worden beantwoord. De Rekenkamer is voor een diepgravend onderzoek naar de organisatiecultuur niet geëquipeerd. De brief en notitie zijn op 19 december 2007 in de vergadering van Provinciale Staten van Fryslân behandeld. De uitkomst van die behandeling was dat is afgezien van nader onderzoek.

- onderzoeksvoorstellen

In de vergadering van 24 mei is het onderzoeksvorstel ‘Toerisme en recreatie’ definitief vastgesteld. Het onderzoek is direct daarna gestart en de uitvoering is eind september afgerond. De concept-rapporten zijn op 7 december vastgesteld en aan de Colleges van Gedeputeerde Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen voor een bestuurlijke reactie voorgelegd. Ten behoeve van een zorgvuldig rapportage-traject hebben we de publicatie van deze rapporten naar 2008 verschoven.

Het onderzoeksvorstel ‘opbrengsten culturele activiteiten’ dat een verdieping van en vervolg is op het onderzoek naar noordelijke cultuursubsidies, is vastgesteld in onze vergadering van 13 december 2007 en is vervolgens in uitvoering gegaan.

Contacten met (leden van) Provinciale Staten

- Programmaraad

De Programmaraad heeft na de verkiezingen een nieuwe samenstelling gekregen. In juni hebben de Programmaraad en de Rekenkamer een vergadering gewijd aan het onderzoeksprogramma en aan de evaluatie van de Noordelijke Rekenkamer. Ook is in die vergadering het verzoek tot ontslag van de heer Doek besproken en zijn er afspraken gemaakt over de werving en selectie voor een nieuw Collegelid. Uit elke provincie is één lid van de Programmaraad afgevaardigd in de selectiecommissie en vanuit de Rekenkamer waren dit de heren Nijhuis en Warmelink. Na gesprekken met kandidaten is de heer dr. H. de Groot unaniem voorgedragen door de selectiecommissie als nieuw lid van de Noordelijke Rekenkamer. Hij is op 19 december 2007 in de Statenvergadering in Drenthe beëdigd en per 1 januari 2008 benoemd.

- Commissie- en Statenvergaderingen

evaluatie

De evaluatie van de Noordelijke Rekenkamer is in februari in de commissies in Drenthe, Fryslân en Groningen behandeld. De directeur van de Rekenkamer is bij die behandelingen aanwezig geweest. In maart zijn de adviezen van de Programmaraad bij het evaluatierapport besproken in de respectievelijke Staten.

- Briefings voor Statenleden bij publicatie rapporten

De Noordelijke Rekenkamer is primair gericht op Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen. Haar rapporten worden daarom aangeboden aan Provinciale Staten. De belangstelling voor de toelichting op de rapporten naar mobiliteit op de dag van publicatie 13 september in Paterswolde was groot. Omdat de Noordelijke Rekenkamer het directe contact met Provinciale Staten en haar leden over onderzoeksrapporten zeer op prijs stelt, is het College te allen tijde bereid om toelichting in een commissievergadering te geven - naast de briefing op de publicatiedag zelf. Voor de behandeling van de rapporten naar mobiliteit is de Rekenkamer uitgenodigd om een korte toelichting op het rapport te geven in de commissievergaderingen te geven en vragen van Statenleden te beantwoorden. De portefeuillehouder, de heer Warmelink heeft dit samen met één van de onderzoekers in oktober in commissievergaderingen in Drenthe, Fryslân en Groningen voor zijn rekening genomen.

De behandeling van ons rapport naar Noordelijke Cultuursubsidies is geagendeerd voor 2008.

De Rekenkamer heeft ook de Colleges van Gedeputeerde Staten een toelichting op de rapporten aangeboden. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

overige externe contacten

Andere externe contacten lagen vooral in het verlengde van het reguliere werk, zoals het bijwonen van de ALV en het congres van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies en het overleg met collega's in het kader van de Kring van Provinciale Rekenkamers.

In november heeft de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de voorlopige evaluatie over rekenkamer(commissie)s bij gemeenten en provincies uitgebracht. Met de overige provinciale Rekenkamers wil de Noordelijke Rekenkamer een reactie op deze evaluatie geven, in het bijzonder ten aanzien van een aantal principiële en praktische punten.

2. Directieverslag

Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer ondersteunt het College voor een goede uitvoering van zijn werkzaamheden. De secretaris van het College is tevens directeur van het bureau. In het directiestatuut waarin de taakverdeling tussen College en directeur is bepaald, wordt de directeur verantwoordelijk gesteld voor een aantal inhoudelijke aspecten en aspecten die samenhangen met de interne organisatie. Met dit directieverslag wordt aangegeven welke werkzaamheden en ontwikkelingen aan de orde zijn geweest en op welke wijze er invulling is gegeven aan bovengenoemde verantwoordelijkheden.

2.1 Missie en doelen

De Noordelijke Rekenkamer streeft naar verbetering van het (intern) functioneren en het (extern) presteren van de drie Noordelijke Provincies. Zij wil de Staten ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door op onderzoek gebaseerde relevante informatie aan te bieden. Het lerend effect staat daarbij voorop. De Noordelijke Rekenkamer wil door kennisuitwisseling een bijdrage leveren aan goed openbaar bestuur.

De professionaliteit van onze medewerkers komt onder andere tot uitdrukking in het besef van de speciale positie die de Rekenkamer inneemt. Integriteit is één van de kerncompetenties voor Rekenkamermedewerkers. Het feit dat de Rekenkamer vergaande bevoegdheden heeft ten aanzien van informatievergaring brengt met zich mee dat er zorgvuldig mee wordt omgegaan. Dit is goed verankerd in de werkwijze en onze geautomatiseerde systemen. Bruikbaarheid van rapporten wordt bevorderd door bijvoorbeeld uitgebreide (achtergrond)-informatie over bevindingen inzake processen en knelpunten aan te bieden.

In onze onderzoeksrapporten is informatie opgenomen over werkwijze en onderzoeksproces, zodat ons onderzoek navolgbaar en reproduceerbaar is. Ons protocol en onze werkwijze maken het onderzoeksproces per fase inzichtelijk en duidelijk voor betrokkenen. Zo wordt bijvoorbeeld het vooronderzoek dat uitmondt in een onderzoeksvoorstel en de start van een onderzoek (uitvoering) altijd aangekondigd en toegelicht aan de ambtelijke organisatie. De bevindingen worden altijd voorgelegd voor ambtelijk hoor en wederhoor. Onze rapporten worden altijd voorgelegd voor een bestuurlijke reactie van de Colleges van Gedeputeerde Staten. Deze reactie wordt altijd opgenomen in het rapport.

Doelen

De Noordelijke Rekenkamer is geen doel op zich: zij is een instrument van de Staten om de kaderstellende en controlerende rol te versterken. De Rekenkamer doet dit door onderzoeken uit voeren die van hoge kwaliteit zijn, die toegevoegde waarde bieden en die gericht zijn op verbetering.

Onderzoeken en doorlooptijden

In 2007 zijn de volgende onderzoeken gestart en/of afgerond:

- Onderzoeksprogramma 2007-2008
 - nadere verkenning onderwerpen groslijst: januari – februari
 - 22 maart programma vastgesteld en aan PS aangeboden
 - 21 juni (gewijzigd) programma definitief vastgesteld
- Mobiliteit
 - uitvoering februari – juni
 - publicatie 13 september 2007
- Toerisme en Recreatie
 - vooronderzoek februari – april
 - uitvoering juni – oktober
 - publicatie 21 februari 2008
- Noordelijke cultuursubsidies
 - vooronderzoek: juli
 - uitvoering augustus – september
 - publicatie 15 november 2007
- Tijdelijke Huisvesting
 - augustus (20 augustus brief en notitie aan begeleidingscommissies)
- Opbrengsten Culturele activiteiten
 - Vooronderzoek november – december
 - Start uitvoering januari 2008

De onderzoeken op het gebied van ‘mobiliteit’ en ‘toerisme en recreatie’ zijn uitgevoerd in de drie provincies. In afzonderlijke rapporten per provincie is daarover gerapporteerd. Voor beide onderzoeken is externe expertise en/of externe capaciteit ingehuurd. In 2007 is 123.036,17 euro aan externe inhuur besteed. Dit betekent een overschrijding van het budget. Deze overschrijding wordt opgevangen vanuit de reserve die hiervoor bij de bestemming van het resultaat in 2005 is gevormd. De financiële uitwerking hiervan is verwerkt in de jaarrekening 2007.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bestede uren aan directe en indirecte onderzoeksactiviteiten. Onder dit laatste worden onder andere begrepen het bijwonen van commissie- en Statenvergaderingen. Ook het bijhouden van literatuur en van informatie over aandachtsgebieden valt hieronder. Een aantal onderwerpen wordt op afstand gevolgd. Dit zijn de onderwerpen die de Rekenkamer niet heeft geprogrammeerd voor 2007-2008, maar die wel actueel en onderzoekswaardig blijven. De uren in het overzicht zijn exclusief de uren van extern personeel. De uren per fase van een onderzoek en de percentages ten opzichte van het totaal van de bestede uren zijn hieronder weergegeven.

Vergelijking met 2006 levert geen groot verschil op – de productiviteit lag in 2006 iets hoger namelijk, 64% ten opzichte van 62% in 2007; daar staat tegenover dat er in 2006 ook meer is overgewerkt (totaal uren 112% in 2006 tegenover 108% in 2007).

tabel 1 bestede uren in 2007 en percentages ten opzichte van het totaal

	uren	totaal	percentage
Onderzoeksprogramma 2007-2008			
- vooronderzoek/rapportage	181		
Totaal uren onderzoeksprogramma		181	2%
Mobiliteit			
- uitvoering	376		
- rapportage	598		
- beheer/planning	148,5		
Totaal uren Mobiliteit		1133,5	11%
Toerisme en Recreatie			
- vooronderzoek	995,5		
- uitvoering	732		
- rapportage	757,5		
- beheer/planning	56,5		
Totaal uren Toerisme en Recreatie		2541,5	26%
Noordelijke Cultuursubsidies			
- vooronderzoek	111,5		
- uitvoering	315		
- rapportage	158,5		
- beheer/planning	33,5		
Totaal uren NCC		618,5	6%
Tijdelijke Huisvesting			
- screening	51		
Totaal uren TH		51	1%
Opbrengsten Culturele activiteiten			
- vooronderzoek	623,5	623,5	6%
Totaal uren besteed aan onderzoek		5149	52%
Totaal uren besteed aan andere onderzoeksactiviteiten en ontwikkeling		1003	10%
Totaal uren productief 2007		6152	62%

2.2 Medewerkers

Bezetting

Rekenkamerwerk is mensenwerk. Dat betekent dat de medewerkers van het bureau het belangrijkste kapitaal van de Rekenkamer vormen: zonder goede onderzoekers en goede ondersteuning krijgen we de doelstellingen niet voor elkaar. Het bureau van de Rekenkamer heeft een vaste formatie van vier medewerkers die zich met onderzoek bezig houden en één medewerker die als spin in het web ondersteuning biedt aan het College, het bureau en de directeur. In totaal is de formatie inclusief de directeur gebaseerd op zes mensen; de formatie was eind 2007 5,8 fte.

In 2007 zijn drie nieuwe medewerkers begonnen die de in 2006 en in 2007 ontstane vacatures hebben ingevuld. Mede hierdoor was 2007 een dynamisch en hectisch jaar, waarin veel inzet van de medewerkers is gevraagd. De uren van 2007 hebben betrekking op deze bezetting (tot november vijf mensen, vanaf november met zes mensen).

Onderstaand overzicht geeft aan waar de tijd in 2007 aan is besteed.

tabel 2 verdeling tijdbesteding naar activiteiten in 2007 (uren en %)

	<i>uren</i>	<i>percentage</i>
Onderzoeksactiviteiten en ontwikkeling	6152	62%
Beheer en management	2138	22%
Verlof en feestdagen*	1916,5	19%
Sociale activiteiten en overig	185,5	2%
Ziekteverzuim en bezoek (tand)arts	301,5	3%
Totaal**	10738,5	108%

* met ingang van juli 2007 zijn 'feestdagen' als aparte categorie opgenomen in het tijdschrijfsysteem

** het totaal aantal bestede uren is afgezet tegen het aantal normuren

Het ziekteverzuim was in 2007 lager dan in 2006 (3% tegenover 4%). Belangrijker is dat het ziekteverzuim niet arbeidsgerelateerd is: het betrof vooral verzuim door een griepgolf in januari/februari.

Met de nieuwe medewerkers zijn elk kwartaal voortgangs-gesprekken gehouden en hen is per 1 januari 2008 een vaste aanstelling aangeboden. Met de overige medewerkers zijn halfjaarlijkse functioneringsgesprekken gehouden en vindt er éénmaal per jaar een beoordelings-gesprek plaats.

Ons bureau-uitje vond deze keer in Groningen plaats en stond in het teken van maatschappelijk ondernemen. Een inspirerende dag die werd afgesloten met een gezellig diner in de binnenstad.

Investeren in kwaliteit en ontwikkeling

De komst van nieuwe medewerkers in het verslagjaar betekende dat er ook veel aandacht en energie is gestoken in activiteiten gericht op onderlinge samenwerking, organisatie-ontwikkeling en ‘hoe doen we onderzoek’.

In totaal zijn er drie bijeenkomsten besteed aan organisatie-ontwikkeling en is er een meerdaagse workshop geweest waarin het ‘doen van onderzoek’ centraal stond. De medewerkers hebben gezamenlijk een cursus effectief rapporteren gevolgd en daarnaast zijn er individuele trainingen en cursussen geweest. Door te investeren in de ontwikkeling van de organisatie kunnen de doelen worden waargemaakt. Een goede basis is gelegd om verdere invulling te geven aan professionaliteit, werkwijze en resultaten.

Externe contacten en kennisdelen

Een van de onderdelen van onze missie is dat de Noordelijke Rekenkamer door kennisuitwisseling een bijdrage wil leveren aan goed openbaar bestuur. Dat hebben we in 2007 op uiteenlopende wijzen gedaan:

- *Onderzoekersdagen*

De intervisie met onze collega’s van de vier andere provinciale rekenkamers heeft in 2007 plaatsgevonden tijdens de onderzoekersdagen. In februari heeft de Rekenkamer Oost een dag georganiseerd, in juni hebben Zeeland en de Zuidelijke Rekenkamer deze dag voor hun rekening genomen en in november heeft de Noordelijke Rekenkamer de collega’s te gast gehad. Diezelfde dag heeft de Noordelijke Rekenkamer ook een ondersteunersdag georganiseerd voor alle mensen die de bestuurders, directeuren en onderzoekers terzijde staan. Een initiatief dat volgens betrokkenen zinvol was en navolging verdient.

- *Contacten met collega’s*

De Noordelijke Rekenkamer heeft op het jaarcongres van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies in mei een posterpresentatie gegeven over haar onderzoek naar Jeugdzorg. Een onderwerp dat bij collega’s in de belangstelling staat en waar één van onze onderzoekers uitvoerig toelichting op aanpak en uitkomsten heeft gegeven. Vanuit dezelfde gedachte is kennis ingebracht in een bespreking van de Rekenkamercommissie Enschedé die eveneens een onderzoek naar dit onderwerp gaat doen.

- *Commissiegriffiers*

Begin van het jaar zijn de commissiegriffiers van Drenthe, Fryslân en Groningen uitgenodigd om te bespreken hoe communicatie en proces op elkaar kunnen aansluiten – wij werken tenslotte allemaal ten behoeve van de Staten. Een zinvolle middag waarin over en weer kennis, ervaring en knelpunten zijn gewisseld en afspraken zijn gemaakt over informeren en communiceren.

- *Externe contacten directeur*

De contacten van de directeur stonden in het teken van relatiebeheer en 'weten wat er speelt'. Zo zijn er in 2007 bijeenkomsten geweest met de Statengriffiers, met de collega-directeuren van de provinciale Rekenkamers en met Binnenlandse Zaken over financieel beheer en toezicht. In het kader van het onderzoeksproces heeft de directeur meermalen contact gehad met de directeuren van de provincies en heeft zij diverse commissie- en Statenvergaderingen bijgewoond.

2.3 Middelen

Dienstverlening en servicecontracten

De provincie Drenthe vervult als centrumprovincie (aangewezen in de Gemeenschappelijke Regeling) een ondersteunende rol op facilitair gebied voor de Noordelijke Rekenkamer. De directeur heeft met de directeur-secretaris van deze provincie een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst is begin 2007 na evaluatie bijgesteld en er zijn nieuwe afspraken gemaakt over de voorwaarden en kosten voor uitvoering en ondersteuning op het gebied van financieel beheer, financiële- en salarisadministratie, P&O, Arbo-deskundigheid en automatisering.

Voor een aantal andere aspecten zoals huisvesting, schoonmaak, verzekering en beveiliging waren al contracten afgesloten. Het contract voor de beveiliging van het kantoorpand is in 2007 aangepast. Met de verhuurder zijn meermalen de klachten over het kantoorklimaat besproken. In 2007 zijn bouwtechnische veranderingen aangebracht maar dit heeft nog niet tot een afdoende structurele oplossing geleid. In 2008 wordt gekeken naar andere mogelijkheden.

Informatievoorziening aan derden

Door middel van een tweetal nieuwsbrieven is informatie over de Rekenkamer en op handen zijnde publicaties onder de aandacht van alle Statenleden gebracht. Een belangrijk medium voor informatie en communicatie is de website www.noordelijkerekenkamer.nl voor publicatie en openbaarmaking van onze rapporten. Alle Statenleden, Colleges van Gedeputeerde Staten, betrokkenen bij het onderzoek en andere doelgroepen krijgen een gedrukte versie van het rapport. Er kan echter via de website directer worden gecommuniceerd, zoals bijvoorbeeld voor aankondiging van publicatie en er is minder extra voorraad nodig: de rapporten worden vooral gedownload in plaats van nabesteld bij de Rekenkamer.

De website is ook voor andere zaken kostenbesparend. Voor de vacature van ervaren onderzoeker is niet geadverteerd in dagbladen, Intermediair etc., maar is uitsluitend via de website gecommuniceerd. Dit heeft een besparing opgeleverd van rond de 20.000 euro. Daarnaast biedt de website op uiteenlopende terreinen informatie aan over startend onderzoek, onze werkwijze en bijvoorbeeld de informatie waarin we vooruitblikken (begroting) en verantwoording afleggen (jaarverslag en jaarrekening). Hierdoor is het niet alleen een communicatiemedium maar dient het ook de transparantie in brede zin.

In onderstaand overzicht zijn de aantallen downloads opgenomen over onderzoeksproducten en over interne zaken van de Rekenkamer. Het beeld wijkt niet zoveel af van dat van 2006, met uitzondering van het MKB-onderzoek (rapport is 802 keer gedownload in 2006). Ook is afwijkend in 2007 het onderzoeksvoorstel naar Toerisme en Recreatie (484 downloads).

tabel 3 aantallen downloads van de website in 2007

	aantal in 2007
Onderzoeksprogramma 2007-2008	287
Mobiliteit	
- onderzoeksvoorstel	362
- rapport Drenthe en persbericht	202 en 164
- rapport Fryslân en persbericht	179 en 144
- rapport Groningen en persbericht	156 en 133
Noordelijke Cultuursubsidies	
- onderzoeksvoorstel	203
- rapport en persbericht	51 en 49
Toerisme en Recreatie	
- onderzoeksvoorstel	484
Opbrengsten culturele activiteiten	
- onderzoeksvoorstel	42
Overige documenten	
Onderzoeksprotocol	229
Privacyreglement	172
Jaarstukken 2006	325
Begroting 2008	247
Profiel bestuurder Noordelijke Rekenkamer	313
Vacature ervaren onderzoeker	719

ICT- beheer en informatiebeveiliging

De dienstverlening van de provincie Drenthe op het gebied van automatisering betreft een eerste lijnshelpdesk en –vraagbaak en ondersteuning bij kleine problemen. Het contract voor beheer en onderhoud van het geautomatiseerd systeem en netwerk is uitbesteed aan een externe partij. Deze partij is begin 2007 failliet gegaan. Een offertraject is gestart en begin juni 2007 is een nieuw contract afgesloten voor onderhoud, beheer en calamiteitenopvang voor het geautomatiseerde systeem. Het beheer, onderhoud en ‘in de lucht houden’ van de website is aan een andere partij uitbesteed.

Op ICT-gebied is een aantal waarborgen voor informatiebeveiliging aangebracht. In 2007 is de licentie voor inbraakbeveiliging verlengd. Als het gaat om zorgvuldig omgaan met gegevens en informatie die de Rekenkamer in het kader van onderzoek vergaart, dan geldt een aantal procedures.

De Rekenkamer hanteert een geheimhoudingsverklaring die door alle extern ingehuurd medewerkers wordt ondertekend. Voor het zorgvuldig omgaan met gegevens is een privacyreglement vastgesteld en zijn er procedures voor het omgaan met gegevensdragers buiten de Rekenkamer (laptops en usb-sticks). De directeur ziet er op toe dat deze procedures ook in de praktijk worden nagekomen.

Financiën

In april 2006 is de begroting voor 2007 opgesteld. Vanwege het ontbreken van ervaringsgegevens is uitgegaan van de begroting 2005/2006 zoals die door de provincies is meegegeven, opgehoogd met indexering voor loonkosten en een inflatiecorrectie waarbij de percentages zijn gebaseerd op de percentages die de provincie Drenthe hanteert. De CAO-afspraken gelden met terugwerkende kracht vanaf 1 juni 2007. Eén van de wijzigingen ten opzichte van voorgaande jaren is het invoeren van een 13e maand.

Een compleet overzicht van investeringen en bestedingen wordt gegeven in onze jaarrekening over 2007. Aan de controlerend accountant van de provincie Drenthe is de opdracht verstrekt deze te controleren teneinde een goedkeurende verklaring te verkrijgen.

2.4 Processen

Het primaire proces van de Rekenkamer is het doen van onderzoek. Daartoe worden tal van activiteiten uitgevoerd, zoals monitoring van beleidsterreinen en natuurlijk het uitvoeren van onderzoek. Na publicatie wordt elk onderzoek intern geëvalueerd.

Een aantal ondersteunende processen is in het geautomatiseerd systeem verankerd. Waar nodig is functiescheiding geregeld. De opzet en het beheer van ons archief (interne organisatie en onderzoeksarchief) is in orde en werkt goed. Een aantal procedures is in 2007 bijgesteld of aangescherpt. Het directiestatuut is in 2007 gewijzigd en opnieuw vastgesteld.

Ten slotte

Het ambitieniveau is hoog, zodat doorontwikkeling van de organisatie voor de komende jaren van belang blijft. Een gezamenlijke inspanning blijft nodig om hoge kwaliteit van onderzoek te kunnen leveren.

Carolien Pietjouw
Directeur